

Índex

Presentació	13
Agraïments	15
Abreviatures dels arxius i biblioteques consultats	17
Introducció	19
Capítol 1. El marc històric i metodològic	25
1.1. La configuració de la ‘política hidràulica’ com a panacea davant la ‘qüestió agrària’	25
1.1.1. L’impacte de la crisi agrària finisecular	27
1.1.2. La consolidació de la unitat de conca	32
1.2. Les fonts documentals	36
Capítol 2. Del Canal de Tamarit de Llitera al Canal d’Aragó i Catalunya (1782-1895)	41
2.1. De la petició d’un canal de reg a un projecte de reg i navegació	42
2.2. Les successives concessions a la iniciativa privada al segle XIX	48
Capítol 3. Mobilització social i construcció del canal per part de l’Estat (1896-1909)	63
3.1. L’Estat es fa càrrec del canal	63
3.2. La construcció del canal entre el 1896 i el 1909	75
3.2.1. Una primera etapa de dubtes i vacil·lacions (1896-1902)	76
3.2.1.1. Luis Corsini (1896-1898)	80
3.2.1.2. Juan Ezcurdia (1899-1900)	88
3.2.1.3. Rafael Navarro (1901-1902)	91

3.2.2. Una segona etapa de realitzacions amb Rogelio de Inchaurrendieta (1903-1909).....	102
3.2.2.1. La construcció de les dues primeres seccions (1903-1905).....	105
3.2.2.2. La construcció de la tercera secció (1906-1909).....	128
Capítol 4. Expansió del regadiu i consolidació del canal (1906-1940).....	137
4.1. La posada en funcionament del canal (1906-1909).....	138
4.2. Els inicis de la consolidació del canal (1910-1914).....	143
4.2.1. La perspectiva des del canal	143
4.2.2. La instrumentalització política del canal	152
4.3. Llums i ombres al voltant del canal (1915-1925).....	158
4.3.1. La ‘Memoria’ de l’enginyer Garcini	158
4.3.2. L’agreujament dels problemes	160
4.3.3. El decidit impuls a la irrigació.....	168
4.4. De l’articulació d’un pla global d’aprofitaments hidràulics a partir de 1926 als inicis de la colonització franquista	179
Conclusions.....	193
Apèndix.....	199
Apèndix 1. Cronologia bàsica del Canal d’Aragó i Catalunya.....	199
Apèndix 2. Esquema-resum amb els enginyers directors del Canal d’Aragó i Catalunya entre el 1896 i el 1914	200
Apèndix 3. Mapa del Canal d’Aragó i Catalunya (1899).....	202
Apèndix 4. Recompte de les adhesions i extensió de les propietats (1904).....	203
Apèndix 5. Carta de Francesc Macià a Rogelio de Inchaurrendieta (1905).....	205
Apèndix 6. Mapa del Canal d’Aragó i Catalunya (ca. 1908).....	207
Apèndix 7. Fotografies d’època (I).....	208
Apèndix 8. Fotografies d’època (II)	209
Apèndix 9. Tarifes de drets de subscripció d’aigua per a reg (preu en pessetes dels 1.000 m ³).	210

Apèndix 10. Mapa del Canal d'Aragó i Catalunya (1914).....	212
Apèndix 11. Carta de Juan Alvarado a Francesc Bañeres (1915).....	213
Apèndix 12. Taula de regs i de períodes disponibles per a reparacions de Ciriaco Irigoyen (Suquets, Almacelles), desembre 1916.....	214
Apèndix 13. Relació d'entitats regants del Canal d'Aragó i Catalunya (1924).....	216
Apèndix 14. Carta de Juan Alvarado a José Reñé (1926)	219
Apèndix 15. La zona regable del Canal d'Aragó i Catalunya el 1931	222
Apèndix 16. Regants independents el 1931.....	223
Apèndix 17. Fotografies d'època (III)	225
Fonts documentals i obres d'època	227
Bibliografia	241
Índex de figures, taules i apèndixs	255